

Pål Mitsem

Fra: Pål Mitsem <mitsem@mitsem.no>
Sendt: lørdag 19. januar 2019 13.26
Til: solveig.ege.tengesdal@rogfk.no
Kopi: Tom.tvedt@rogfk.no; post@randenkoret.no; marianne.chesak@rogfk.no; Simon.naesse@gmail.com; Inghild.vanglo@gmail.com; henriksteinnes@gmail.com; annelin.tangen@sandnespolitiker.no; bjelland.eriksen@gmail.com; sivlen.strandskog@gmail.com; frode.fjeldsbo@gjesdal.kommune.no; astri.furumo@gmail.no; jarlenilsen@politiet.no; taniholm@online.no; janne.johnsen@rogfk.no; elin.schanche@rogfk.no; aase.simonsen@haugnett.no; ragnvald.nilsen@lyse.net; Bjorn.sastad@yahoo.no; leegaas@online.no; Peter.schwarz@mac.com

Emne: PÅ TIDE AT ROGALENDINGENE VÅKNER OPP OG GASSER PÅ?

Det lokale reiseliv er tatt opp i kronikk i «Stavanger Aftenblad» tirsdag (20190115) og i stor reportasje med intervju av lokalpolitikere i Rogalands Avis torsdag (20190117) denne uken.

I «Stavanger Aftenblad» tar Kristin Krohn Devold, adm. direktør i NHO Reiseliv og Tone Grindland, regiondirektør, NHO Rogaland, opp behovet for å satse mer på reiselivet i Rogaland. Det er ikke første gang. Til NRK Rogaland sa Kristin Krohn Devold for ganske nøyaktig ett år siden (20180116) at rogalendingene har sovnet i timen når det gjelder reiselivet. Nå sier hun at vi har betydelig mer å hente fra reiselivet, og ber politikerne gasse på.

Men, ingen av avisene nevner elefantene i rommet - de to turistattraksjoner som kan fylle de skrantende hoteller i Stavanger og Sandnes, og gi grunnlag for bygging av nye.

Jeg sikter til gondolbane fra Eiane til Prekestolfjellet og Rikssamlingsstedet det slaget i Hafrsfjord i år 872 ble avsluttet, på Ytraberget.

Slik ser tegneren Ståle Ådland at en lydløs og forurensningsfri gondolbane fra Eiane til Rygertoppen kan bli. Fjellstasjonen med kafeteria/topprestaurant kan knapt nok sees fra Prekestolen (en ingeniør er villig til å spise hatten på at den ikke kan sees!) Det kan lett lages en sti fra Prekestolen opp til kafeteriaen, kanskje med en spektakulær hengebro over juvet. Fra fjellstasjonen blir det utsikt til en av Norges vakreste fjorder hele veien fra havet til fjordbunnen, Lysebotn, og til Stavanger og by-øyene, og til Nordsjøen fra Egersund til Bømlo. Det flotteste utkikkspunkt i Norge.

Det løser nok nå når Preikestolen Fjellstue og parkeringsplassen skal selges til investorer for 90 millioner kroner. Ingen må tro at investorene skal finansiere kjøpet med salg av vafler - de vil bli styrtrike med en gondolbane som får samme billettpris som den nye gondolbanen i Loen - 500 kroner pr. billett! Hoteller i Stavanger og Sandnes kan tilby årsmøter og kongresser med en halvdags-tur til Preikestolen, gjennom Ryfast. Det blir også et nesten obligatorisk innslag for cruiseturister, i et antall som ventes å stige til 500.000 pr. år i løpet av året.

Rikssamlingsstedet på Ytraberget kan og vil bli minst like stort og viktig som Stiklestad, som jo egentlig bare er stedet der en fullstendig overlegen bondehær tok livet av en konge. Skal det gi grunnlag for en større og viktigere feiring enn stedet der Norge ble samlet til ett rike drøye 150 år før Kong Olav ble drept?

Jeg er klar over at enkelte lokalpolitikere i Stavanger gjerne vil ha et sagasted i Møllebukta - den knøttlille delen av Hafrsfjord som tilfeldigvis ligger i Stavanger kommune. Stedet har ingen tilknytning til Rikssamlingen, og egner seg knapt nok for en basar, hvis man ikke vil ekspropriere store og kostbare områder fra andre eiere.

De som ikke selv har vært på Ytraberget, anbefaler jeg at de ser på NRK's reportasje fra feiringen av 1000 års jubileet for Rikssamlingen 17. juni 1972 med Kong Olav V og kronprinsparet, det nåværende kongepar. Last ned, dvs. skriv på PC'en: «[2](http://www.mitsem-</p>
</div>
<div data-bbox=)

blogg.com/430771590» <ENTER>, og trykk (når bildet av Kong Olav kommer frem) på . Legg merke til hvor flott området er, og hvilke muligheter det gir for et verdig Rikssamlingssted.

Bildet er fra feiringen av 1000-års jubileet for Rikssamlingen 17. juni 1972. Foran daværende ordfører Ole Gabriel Ueland, farfar til nåværende ordfører Ole Ueland, går kong Olav (på bildet skjult av ordføreren). Bildet gir inntrykk av de 3000 tilskuere som ifølge pressen hadde slått seg ned på Indraberget.

Er det noen som tviler på at man her kan få en av de flotteste utendørsscener i verden, med en brygge ut i sjøen for vikingskip som er del av handlingen, og med direkte utsikt for tilskuerne til «Sverd i fjell» i Møllebukta?

Hovedattraksjonene kan likevel være arkeologisk utgravning an borgruinen på toppen av Ytraberget, og Norges eneste virkelige vikingtidsmuseum inne i Ytraberget.

Borgruinen var antagelig gammel og til nedfalls alt på tiden for Slaget i Hafrsfjord, men er omtalt i sagaene om slaget. Kan den også være den mytiske Jomsborg, eller en norsk samtidig parallell?

Ytraberget er fredet, men det bør ikke hindre store utsprengte haller inne i fjellet for å få det første virkelige vikingtidsmuseum i Norge, på linje med de man har i York og Dublin. Arkeologisk Museum i Stavanger har bare plass til å vise en brøkdel av gravfunnene i Rogaland, og kanskje finner man også ting på bunnen av Hafrsfjord i den pågående leting som må stilles ut?

Slik kan det kanskje bli:

15. Kommunedelplan, Rikssamlingsstedet

Tegnforklaring: Grønn oval sirkel: Rygerborgen (gammel borg, kanskje fra bronsealderen, under arkeologisk utgraving). Orange oval sirkel: Vikingtidsmuseum (inne i fjellet). Blå firkant: Scenen, med side ut i vannet (for vikingskip som er del av handlingen). Gul trapes: Tribune i naturlig amfi for minst 5000 tilskuere, under beskyttende regnduk, med utsikt rett bort til «Sverd i fjell»-monumentet. Rød og blå stripe: Stier med oppfylt masse til ATV-standard for turister, varetransport og ambulanser. Sort P: Parkeringsområde ved Vågsnesveien (det er også en parkeringsplass ved lekeparken Midgardsormen ved enden av den røde stien). Grønne firkanter: Flytende betongtanker i sommersesongen med landgangsbrygger for hurtigbåter fra Stavanger, vikingskipkopier fra Møllebukta, kongeskipssjalupper og fritidsbåter. Striplet grå linje: Eksisterende sti, som best kan fjernes.

Slik kan kommunedelplanen for Ytraberget bli!

Hele området, med unntak av tomtene til de inntegnede hus, er eiet av Sola kommune. Det er ikke noe som må kjøpes/eksproprieres når ordføreren/kommunestyret i Sola kommune våkner opp til det ansvar som følger av å ha Rikssamlingsstedet i sin kommune, og dropper satsningen på et vikingsenter i rød flystøysone i Sømmebukta.

Pål Mitsem

Pål Mitsem, Randaberg